

Sommethyveri, som altsaa bør affstafes saa hurtig som muligt, og jeg vil haabe at Bestræbelserne i denne Retning vil staa os af med den saa vidt som muligt og saa snart som muligt. Men skulle vi komme til den Medsættelse paa 10 Millioner, der tilsigtes af Mindretallet, maa der sikkert gives Bederlag for en Del af dette Beløb, det er noget, som ærede Medlemmer maa være belavede paa, og noget, man ikke skal lægge Skjul paa. Denne Side af Sagen har i Grunden været mindst omtalt under Forhandlingerne her, og jeg vil derfor anbefale det eventuelle Udvalg at tage Hensyn dertil ved at vise Smødekommenhed og delvis Eftergivenhed saa vidt, at Sagen kan naaes. Sagen er stor og betydelig. Vi leve jo i Reformernes Tid, man har betegnet denne Sag som i Størrelse værende lig med de Sager, der vare oppe ved Aarhundredets Begyndelse, og jeg vil haabe, at Forventningerne om den, som hersker ude i Befolkningen, ikke maa blive stufede. Man venter paa Reformen ude i Landet, og skal den gennemføres, maa der som sagt vises delvis Smødekommenhed saa langt, man kan være tjent dermed. Sagen maa gennemføres, og det bør efter min Mening ske snart, helst i dette Aar. Men skal dette naas, er det nødvendig, at der gives delvist Bederlag for Statskassens Tab i Indtægter, og det er det samme Punkt at komme ind paa. Jeg er enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 11te Valgkreds (Olson) i, at gennem en Formue- og Indtægtsstat vilde man lettest naa til Kompensation og gøre alle tilfredse. Det ærede Medlem for Horsens (Wulff) udtalte, at alle Statsborgere ere solidarisk ansvarlige, og denne Teoris Rigtighed erkende vi allesammen. Han anførte en Del Tal, som skulde vise, hvad der tjentes paa den ene Position og tabtes paa den anden, og slige Beregninger kunne vel gøre deres Nytte til at udfinde det finansielle Resultat. Hvis vi nu ikke naa Maalet gennem en Formue- og Indtægtsstat, sigtes der jo paa en Brændevinsstat, og gennem den højtærede Finansministers Tale ved Forelæggelsen gif det i Grunden som en rød Traad, at han tænkte sig at indvinde — hvad der ogsaa ligger i Forslaget — store Kapitaler ved en Brændevinsstat. Kunde vi nu naa at gøre det solidariske Ansvar gældende, og vi overhovedet kunde lægge Beregninger for, hvad en Brændevinsstat indbringer, kunde der maaste være god Grund til at lade denne betale en Del af vort Lands Udgifter. Da det jo ikke kan nægtes, at der finder en hel Del Drukkenstab Sted, som giver sørgelige Resultater paa mange

Omraader, tænker jeg mig, at man delvis af Brændevinsstaten kunde afholde Udgifterne til Sindsfygeanstalterne, Fattigvæsenet, ja til Fængelsvæsenet og maaste til Brandslukningsvæsenet. I de gensidige Forsikringsforeninger har man Beregninger at gaa efter med Hensyn til Udskrivning af Bidrag, og man paaligner Bidrag i Forhold til de Tab, der voldes af vedkommende. Naar man nu anstiller en Beregning af, hvad Ulykterne, der foranlediges ved Brændevin, koste Landet, er det ikke urimeligt, at der gennem Brændevinsbeskatningen ydes noget Bederlag derfor. Jeg er ikke bange for en Brændevinsstat, og jeg tror ogsaa, at den delvis kan være forsvarelig. Naar man har sagt, at en Brændevinsstat vil falde paa Smaa-kaarsfolk, er der gjort for meget Væsen heraf, thi det er ikke „den fattige Mands Snaps“, der giver den store Indtægt. Jeg, der i nogle og tyve Aar har boet paa Landet og i min offentlige Virksomhed har færdes meget omkring og haft Lejlighed til at blive kendt i mange Huse, maa sige, at det er en Fejl, naar man siger, at det er den fattige Mands Snaps, der kommer til at bære Udgiften. Nej, det er de Folk, der har Penge paa rede Haand, det er dem, der bruge de fleste Penge, og ikke de tarvelige Folk, i alt Fald ikke Landarbejderne, ikke Husmændene paa Landet. I det mindste paa den Egn, hvor jeg boede, var det saaledes, at en Mand kunde købe sig en Flaske Brændevin til Højtider, og naar han skulde have Barn i Kirke; det var omtrent hvad der blev drukket. De havde Brændevin i Huset, og kom der en Mand, blev han trakteret, men han nippede blot til Glasset, og Resten blev heldt i Flasken igen. Det er ikke disse stikkelige, dristige Smaa-kaarsfolk, der sætte Penge til paa Drikkevarer, og derfor er det fuldstændig overflødig at tale om, at man skal værne om den fattige Mands Snaps. Nej, det er dem, der have Pengene for nær paa Haanden, der drikke, og naar de have denne Tilbøjelighed, udarter den, og den kan saa blive værre og værre. Jeg kunde ønske, dersom der skulde være en Forhøjelse af Brændevinsstaten, at den saa gif til de Anstalter, jeg har omtalt. Ligesom man i de forskellige Forsikringsforeninger kan beregne, hvor Tabene falde, kan man ogsaa nok komme ud af Beregningerne her. Jeg henstiller til Overvejelse, om det ikke kunde være til Nytte. Jeg vil ikke opholde Tinget, men vilde blot gerne have sagt dette, at man venter at se, at der i den Periode, vi ere komne ind i, skal komme bestemte Resultater